

ת"פ 2423/05/19 - מדינת ישראל נגד תום חמו

בית משפט השלום בקריות

ת"פ 2423-05-19 מדינת ישראל נ' חמו

בפני כב' השופט יוסי טורס, סגן הנשיאה

המאשימה

בעניין: מדינת ישראל

נגד

הנאשם

תום חמו

גזר דין

כתב האישום

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו בעבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים (22 עבירות), לפי סעיף 117 (א)+(6) 67 לחוק מס ערך מוסף, תשל"ו-1975 וכן תקנה 23(ב)(1) לתקנות מס ערך מוסף תשל"ו-1976 (להלן: החוק וכן התקנות) וב-8 עבירות של הפרת החובה לתשלום מס, לפי סעיף 88(א)+סעיף 118 לחוק ותקנה 23(ב)(1) לתקנות. בהתאם לכתב האישום המתוקן (בשנית), הנאשם מפעיל בית קפה והוא נרשם בשנת 2014 כעוסק מורשה. בין השנים 2016-2021 לא הגיש הנאשם במועד 22 דוחות מע"מ תקופתיים (כמפורט בטבלה שבכתב אישום), וזאת בניגוד לחוק והתקנות. כמו כן, בין השנים 2018-2019 הגיש הנאשם 8 דוחות תקופתיים ללא צירוף תשלום המס המלא כנדרש עם הגשתם (כמפורט בטבלה שבכתב האישום). סכום המס הכולל שלא שולם המצוין בכתב האישום המתוקן הוא 183,241 ₪.

טיעוני הצדדים לעונש והראיות

2. ב"כ המאשימה הפנתה לחומרת מעשיו של הנאשם הנלמדת מריבוי העבירות ומכך שאף לאחר הגשת כתב האישום המשיך לעבור עבירות דומות (בגין תוקן כתב האישום והנאשם הודה והורשע אף בעבירות אלו). נטען כי עבירות אלו פוגעות בקופת המדינה וגורמות לנזקים לכלכלה ולמשק. המאשימה הפנתה לסכום המס הכולל העומד על למעלה מ-180,000 ₪ וציינה כי הנאשם לא פעל להסרת המחדל ולו באופן חלקי. ביחס למתחם העונש ההולם הוגשה פסיקה ונטען כי הוא נע בין ארבעה חודשי מאסר בפועל ועד תשעה חודשי מאסר וכן מאסר מותנה, קנס הנע בין 5%-10% מסכום המחדל והתחייבות. ברמה האופרטיבית עתרה המאשימה לעונש מאסר למשך 7 חודשים שניתן לשאת בדרך של עבודות שירות, בכפוף לחוות דעת הממונה, וזאת בין היתר לאור העבר הפלילי הנקי.

3. ב"כ הנאשם טען כי מתחם הענישה ההולם עבירות אלו בנסיבות ביצוען נע בין מאסר מותנה ועד שלושה

חודשי מאסר שניתן לשאת בעבודות שירות. נטען כי הנאשם נקלע לסכסוך עם הזכין של העסק אותו הפעיל ולכן נתקל בקושי בקבלת מסמכים ונקלע לחובות כספיים שהובילו לקריסה כלכלית. ביחס לעונש שיש להטיל על הנאשם נטען כי מדובר בנאשם שהודה במיוחס לו, אין לחובתו עבר פלילי, הוא נטול נכסים, לחובתו חובות רבים והוא מתקשה להתפרנס. לאור כל זאת, עתר הסנגור להימנע מענישה מוחשית.

4. הנאשם בדברו האחרון סיפר על מצבו הכלכלי, על כך שהוא נעדר תמיכה משפחתית או אחרת ומתמודד בגפו עם חובות כספיים ומתקשה במציאת מקום עבודה.

דין והכרעה

קביעת מתחם העונש

5. חרף מספר העבירות המיוחסות לנאשם והפרשי הזמנים, עתרו הצדדים לקביעת מתחם ענישה אחד ועמדה זו מקובלת עלי. האירועים אומנם התפרשו על פני תקופה ממושכת, אך אין בכך כדי לשנות מהמסקנה שמדובר בעבירות המקיימות את מבחן הקשר ההדוק (ע"פ 4910/13 ג'אבר נ' מדינת ישראל (29.10.2014)). מעשיו של הנאשם הם רצף של עבירות זהות עד כי פיצולם גורע מאופיים הייחודי כמכלול. על כן יש לראותם כמסכת עבריינית אחת אשר יש לקבוע בגינה מתחם עונש אחד. עם זאת, מובן שבקביעת המתחם יובא בחשבון כי מדובר במספר רב של עבירות חוזרות (ראו: ע"פ 5668/13 מזרחי נ' מדינת ישראל (17.3.2016) ודנ"פ 2999/16 בעניינו).

6. **הערכים המוגנים בבסיס העבירות ברורים.** במעשיו פגע הנאשם בצורה ממשית, חוזרת ונשנית, בקופה הציבורית. פגיעה זו גורמת גם לפגיעה עקיפה באזרחי המדינה הנהנים משירותי המדינה שמקורם בגביית מיסים. אוסיף כי עבירות אלו פוגעות בערך השוויון בנשיאת נטל המס (רע"פ 977/13 אודיזי נ' מדינת ישראל (20.2.2013)); רע"פ 4684/12 גחלי נ' מדינת ישראל (14.6.2012)). כן צוין בנושא זה כי "עבריינות המס בכללה, איננה מסתכמת אך בגריעת כספים מקופת המדינה. היא פוגעת בתודעת האחריות המשותפת של אזרחי המדינה לנשיאה שוויונית בעול הכספי הנדרש לסיפוק צורכי החברה, ובתשתית האמון הנדרשת בין הציבור לבין השלטון האחראי לאכיפה שוויונית של גביית המס - פגיעה הנעשית לרוב באמצעי מרמה מתוחכמים, קשים לאיתור" (רע"פ 512/04 אבו עביד נ' מדינת ישראל (15.4.04)).

7. **נסיבות הקשורות לביצוע העבירות:** מדובר בריבוי עבירות שבוצעו על פני מספר שנים באופן שיטתי וסכום המס שלא שולם גבוה יחסית - מעל 180,000 ₪ (קרן). בדוחות המנויים בטבלה הראשונה, הנאשם דיווח על מחצית מהם (1-11) ואין טענה ביחס אליהם לדיווח שאינו נכון, אלא שהוגש באיחור או ללא צירוף התשלום. ביחס ליתר הדוחות שבטבלה הראשונה (12-22) לא בוצע דיווח כלל (וממילא שלא שולם המס) כך שאין לדעת מהו גובה החוב בתקופה זו. הנאשם טען שהתקשה להגיש דיווח בשל הסכסוך עם הזכין ואולם טענה זו לא נכללה בעובדות כתב האישום בו הודה הנאשם והיא לא הוכחה ולו בראשית ראייה (ע"פ 858/20 ג'ארבאן נ' מדינת ישראל, פסקה 18 (2.7.2020)); ע"פ 3667/13 ח'טיב נ' מדינת ישראל, פסקה 26 (14.10.2014)). ביחס לטבלה השנייה הרי שהדוחות הוגשו אך ללא תשלום המס.

8. **מדיניות הענישה- בתי המשפט הדגישו פעם אחר פעם את החומרה היתרה שיש ליחס לעבירות מס. ראו**
לאחרונה: רע"פ 5770/21 רענן בית טבע בע"מ נ' מדינת ישראל (26.8.2021):

"בית משפט זה עמד לא אחת על החומרה המיוחסת לביצוע עבירות מס, ביתר שאת כשאלו מתבצעות בשיטתיות ולאורך זמן, וראו לעניין זה את שנאמר על ידי ברע"פ 9004/18 יצחקי נ' מדינת ישראל (31.12.2018):

'בית משפט זה חזר ועמד על חומרתה של עבריינות המס, אשר נובעת מפגיעתה הקשה במשק, בכלכלה ובמגוון היבטים חברתיים הנוגעים לנטל תשלום המיסים, כמו גם מהקושי הרב שבחשיפתה. נפסק לא אחת, כי יש ליתן לחומרה זו ביטוי ממשי במסגרת גזירת עונשו של מי שהורשע בעבירות אלה, תוך מתן עדיפות לשיקולי הרתעה ולאינטרס הציבורי שבהחמרת הענישה על פני נסיבותיו האישיות של הנאשם, וכאשר נקודת המוצא היא כי העונש ההולם בעבירות אלה הוא מאסר בפועל".

וראו גם: רע"פ 1688/14 דוד כץ נ' מדינת ישראל (9.3.2014), פסקה 6 והאסמכתאות שם.

9. לצורך בחינת מדיניות הענישה הנוהגת במקרים דומים, ניתן להפנות לפסקי הדין הבאים: רע"פ 5770/21 **רענן בית טבע בע"מ נ' מדינת ישראל (26.8.2021)**, בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בשלוש עבירות של אי הגשת דוח במועד ונידון לחמישה חודשי מאסר בפועל והפעלת מאסר מותנה כך שסה"כ הוטלו עליו 8 חודשי מאסר בפועל לריצוי בדרך של עבודות שירות, מאסר מותנה וקנס. ערעור הנאשם וכן בקשת רשות ערעור שהגיש נדחו; רע"פ 2478/21 **קאיד זיאדנה נ' מדינת ישראל - רשות המיסים (9.5.2021)**, בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות של אי הגשת דוחות במועד, מסירת ידיעה לא נכונה וכן עבירות מס לפי חוק הבלו בסכום כולל של כ-600,000 ₪ ונגזרו עליו 10 חודשי מאסר בפועל ועונשים נלווים. המחדל לא הוסר. בערעור הופחת גובה הקנס ובבית המשפט העליון צוין כי "עבירות המס מחייבות מדיניות ענישה מחמירה, הכוללת עונשי מאסר בפועל מאחורי סורג ובריח, שיהא בה כדי לסייע בהרתעת עבריינים פוטנציאליים המבקשים לשים ידם על כספי הקופה הציבורית. זאת, הן לאור הפגיעה הקשה בקופה הציבורית הנלווית לעבירות אלו; הן לאור הקושי הרב שבחשיפתן"; רע"פ 4576/19 **אבו שמאלה נ' מדינת ישראל (10.7.2019)**, בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בביצוע 17 עבירות של אי הגשת דו"ח במועד. סכום המחדל היה 303,688 ₪, הוא הוסר באופן חלקי ובמועד גזר הדין עמד חוב המס על סך של 112,429 ₪. בית משפט השלום קבע כי מתחם העונש ההולם נע בין 12-2 חודשי מאסר וגזר על הנאשם 100 ימי מאסר בפועל וענישה נלווית. ערעורו נדחה וכך גם בקשת רשות ערעור שהגיש. בית המשפט העליון קבע כי "העונש שהושת על המבקש אינו סוטה לחומרה ממדיניות הענישה המקובלת, לפיה הרשעה בעבירות מס מצדיקה הטלת עונש מאסר מאחורי סורג ובריח, לצד הטלת קנס כספי"; רע"פ 6901/16 **פחחות נצרת נ' מדינת ישראל (27.9.16)**, בו נדחה ערעור נאשם על חומרת עונשו - 8 חודשי מאסר בפועל - בגין הרשעה ב-29 עבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים שהתפרשו על פני מספר שנים; רע"פ 5389/15 **אבנר יצחק נ' מדינת ישראל (10.8.2015)**, בו נידון עניינו של נאשם שהורשע ב-20 עבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים במועד ונידון לתשעה חודשי מאסר בפועל, מאסר מותנה וקנס. ערעור שהגיש הנאשם נדחה וכך גם בקשת רשות ערעורו ונקבע כי "מעיון בפסיקה הקיימת במקרים דומים בנסיבותיהם עולה כי אכן מדובר בעונש שאין בו כל סטייה ממדיניות הענישה הנהוגה במקרים כגון זה"; רע"פ 4173/15 **אחמד אבו הלאל נ' מדינת ישראל (29.6.2015)**, בו נדחה ערעור הנאשמים על חומרת העונש - 8 חודשי מאסר בפועל - בגין הרשעתם ב-26 עבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים במועד. בית המשפט העליון התייחס לחומרת העבירות וריבוי המעשים הגם שסכומם לא

הוכח, וכן לעובדה שהמחדל לא הוסר; עפ"ג 59011-08-21 **מדינת ישראל נ' אביעד תפעול בע"מ** (5.1.2022), בו נידון עניינם של נאשמים שהורשעו בעבירות של אי הגשת דוחות תקופתיים וכן הגשת דו"ח ללא תשלום המס הנובע ממנו בסכום של למעלה מ-1.5 מיליון ₪ ונידונו בבית משפט השלום לעונשי מאסר לריצוי בדרך של עבודות שירות. ערעור המדינה על קולת העונש התקבל, ועונשם הוחמר ל-8 ו-11 חודשי מאסר בפועל; ע"פ 21826-08-19 **סמרט קאסט פתרונות לבניה מתקדמת בע"מ נ' מדינת ישראל** (24.10.2019), בו נידון עניינו של נאשם שהורשע בעבירות אי הגשת דוחות למע"מ בסך כולל של למעלה מ-600 אלף ₪ ונידון לתשעה חודשי מאסר לריצוי בעבודות שירות, חלף מאסר בפועל, מאסר על תנאי וקנס.

10. לאור כל זאת, אני בדעה כי מתחם הענישה ההולם את העבירות מושא ענייני, המהוות אירוע אחד, נע בין מאסר על תנאי ועד 9 חודשי מאסר בפועל בצירוף קנס ומאסר מותנה.

קביעת עונשו של הנאשם

11. דומה שאין מחלוקת שלא הוכחו סיכויי סיכויי ממשיים המצדיקים הקלה עונשית לא כל שכן חריגה ממתחם הענישה וההגנה כלל לא טענה בנושא זה. אדגיש שלא התבקש תסקיר ולא צוינו כל נתונים מהם ניתן להסיק מסקנה בדבר סיכויי שיקום ומשכך על העונש להיגזר בתוך גבולות מתחם הענישה.

12. לצורך קביעת עונשו של הנאשם נתתי דעתי להודאתו ולעברו הפלילי הנקי וכן למצבו הכלכלי הנטען. מנגד, הבאתי בחשבון שהמחדל לא הוסר ולו באופן חלקי. כידוע, הסרת המחדל היא ניסיונו של הנאשם לתקן את תוצאת העבירה (סעיף 40(א)(5) לחוק העונשין) ולכן היא נסיבה רלוונטית לצורך קביעת העונש בגדרי מתחם הענישה (ע"פ 6643/20 **עמירה זוהדי נ' מדינת ישראל** (17.6.2021), פסקה 11; רע"פ 5872/14 **אלון ירון נ' מדינת ישראל** (2.10.2014)). שקלתי היכן יש למקם את עונשו של הנאשם בגדרי המתחם והאם יש מקום להסתפק בעונש מותנה הממוקם בתחתית המתחם כפי שעתרה ההגנה ובאתי לכלל מסקנה שאין מקום לעשות כן. המעשים שביצע הנאשם חמורים וככלל ראויים לתגובה עונשית הולמת. על מדיניות הענישה בעבירות אלו עמדתי לעיל, ולא בנקל ימנע בית המשפט מהטלת ענישה משמעותית הכוללת בין היתר רכיב של מאסר. הנאשם המשיך לבצע עבירות מס אף לאחר הגשת כתב האישום, הוא לא פעל כלל להסרת המחדל, גם לא חלק ממנו, והטיעון כי היה זה בשל מצב כלכלי רעוע וקושי במציאת מקור פרנסה אינו יכול להתקבל. מדובר באדם צעיר שכוחו במותניו. העבירות בוצעו לאורך כחמש שנים. התיק הפלילי הוגש לפני קרוב לארבע שנים וניתנו לנאשם הזדמנויות רבות להסיר את המחדל אך הוא לא עשה כן. משכך, הגם שמדובר בהרשעה ראשונה בעבירות מס ובכלל, אין הצדקה להסתפק בעונש המצוי בגבולו התחתון של המתחם. עם זאת, אין הצדקה להורות על כליאת הנאשם ואף המאשימה הסכימה לעונש בעבודות שירות. אביא בחשבון את הנתונים לקולה, כאמור, לצורך קביעת אורך התקופה.

13. סיכומי של דבר, לאחר שבחנתי את מכלול השיקולים, הן לקולה והן לחומרה, אני מטיל על הנאשם את העונשים הבאים:

א. **שלושה חודשי מאסר**. הנאשם יישא בעונש זה בעבודות שירות בהתאם לחוות דעת הממונה, החל מיום 29.3.2023. ביום זה יתייצב הנאשם במשרדי הממונה - יחידת ברקאי, שלוחת מרכז- רח' לוחמי בית"ר 6,

רמלה. מובהר לנאשם כי עליו לבצע את העבודות לשביעות רצון הממונה וכי אם לא יעשה כן ניתן יהיה להפקיע את העבודות מנהלית והוא יאלץ לשאת ביתרת התקופה בבית מאסר.

ב. מאסר על תנאי למשך 4 חודשים והתנאי הוא שהנאשם לא יעבור בתוך שנתיים אחת או יותר מהעבירות בהן הורשע.

ג. קנס בסך 10,000 ₪ או 30 ימי מאסר תמורתו. הקנס ישולם ב-20 תשלומים שווים ורצופים החל מיום 1.5.23 ובכל 1 לחודש שלאחריו. לא ישולם אחד או יותר מהתשלומים במועדו, תעמוד היתרה לפירעון מידי.

המזכירות תשלח את גזר הדין לממונה על עבודות השירות.

הודעה זכות ערעור לבית המשפט המחוזי בתוך 45 יום.

ניתן היום, ו' אדר תשפ"ג, 27 פברואר 2023, במעמד הצדדים.